

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Brevierul nehrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrația
Brașov și în următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Huz. Augonoid & Emeric Les-
zer, Heinrich Schalek, A. O-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iulin Le-
opold (VII) Erzsébet-körút
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
la. — **RECLAME** pe pagina
1-2 o serie 20 bani.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și strălăuțes.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prind în la toate ofi-
cile postale din țară și în
țările și în de-vestierilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
bărgul Inului Nr. 30. etaxia
L. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un abon-
ment 10 bani. — Afat abon-
mentele, săt și inserții sunt
a se plăti înainte.

Nr. 282.

Brașov, Miercuri 30 Decembrie.

1909.

Ni s-a tocit simțul... Dăm întâi comunicatul oficios asupra »cazului« celor patru studenți români la teologia din Sătmar.

»In lipsa unui seminar greco-catolic frecventează de zeci de ani seminarul catolic din Sătmar și tinerii români ce se dedică preoției.

Acum cu prilejul sărbătorilor Crăciunului, direcțiunea seminarului luase dispozițiunea ca elevii să cânte în cor două imnuri bisericesti în limba maghiară, imnul național maghiar și mai un cântec național, care începe astfel: »Cine-i ungar, e cu mine...«

Seminariștii români au declarat că ei nu sunt maghiari și deci nu vor cânta aceste cântece.

Canonicul Andrei Binder, directorul institutului, a încercat să înduplece pe români să participe la festivitate, făcându-i atenți la gravele urmări, ce refuzul ar putea să aibă pentru dânșii. Studenții români au stăruit în hotărârea lor și retrăgându-se în sala școlii, au început să vorbească românește, ostentativ.

Direcțiunea seminarului a decis atunci eliminarea tuturor românilor din școală. S-a făcut excepție pentru elevul Dancu, care a cerut iertare umilă pentru actul său de împotrivire și a fost astfel iertat.

Consiliul profesoral al seminarului, întrunit sub președinția episcopului catolic a hotărât ca studenții români recalitranti să fie pedepsiți și pe cale canonică.

»Cazul« acesta, deși nu e nou din nici un punct de vedere, este cu atât mai revoltător! An de an ni se dă să scriem de eliminări în masă a elevilor români »recalcitranti«, și ne-am obișnuit cu ele ca și cu procesele de presă. Cazul din Sătmar însă nu-i iertat să ne lase reci, nici pe noi, nici pe episcopul dela Oradea-mare, care a trimis pe studenții români la seminarul catolic din Sătmar.

Cazul devine de trei ori mai grav prin faptul că a fost comis de o tagmă călugărească. »Frații« noștri catolici au dat o nouă dovadă cum știu propovădui »iubirea față de semenii tăi« și celebra

»indulgență« creștinească. Așa să-i răsplătească Dumnezeu.

Fapta lor e vrednică de a fi adusă în fața parlamentului, ca să-i cunoască toată lumea, să știe cine sunt adevărații dușmani ai credinței, cine subminează în adevăr autoritatea bisericeii! Ar merita chiar și o adunare de protestare acest atentat în contra limbei românești. La o instituție publică unui om să nu-i fie iertat a vorbi în limba lui, cu alt om?...

Protestările își vor avea firește rostul lor. După aia vine rândul adevăratei apărări, care este una singură; cea propusă de colaboratorul nostru »sp«: seminarul central!

„Reichssprache“.

În articolul de Crăciun, d-1 Dr. Al. Vaida a făcut amintire de »variate curente în viața noastră publică«. Credem a face cunoscut pe cel mai temeinic documentat dintre acele curente, traducând pentru cetitorii noștri câteva fragmente din articolul d-lui Aurel C. Popovici, apărut în »Grossösterreich“ Nr. 2. — »Gaz. Tr.«

Nici vorba, chestia limbei de stat, sau cum trebuie să-i zicem acum: limba Monarhiei, de-ocamdată nu-i actuală, nicidecât. E așa însă numai fiindcă neconținut se ivește, fiindcă, ori cât de latent de vre-o cincizeci de ani se ține cu stăruință la ordinea zilei. La dreptul vorbind numai din pricina aceasta se ține seamă de ea, cam puțin. Dar ne amăgim. Căci, în realitate, tocmai chestia unei limbi pentru întregul imperiu este punctul decisiv în politica de naționalitate ca și în interminabilul conflict între Austria și Ungaria, între Coroană și maghiarism. Bună-oară maghiarii pretind paritatea limbei în armată și în politica externă: Austria refuză îndărătnic. De ce? Fiindcă sunt chestiile monarhiei, tot așa, ca ori care alta!

Dincoace ca și dincolo de Leitha, naționalitățile pot să obțină atât de greu drepturi, numai fiindcă le stau în cale tradiționalele drepturi ale limbei maghiare sau germane. Totuși nu

avem o limbă comună pentru aface- rile ce sunt în adevăr comune și ce ar trebui astfel diriguite, fără contradicție, în mod centralist și unitar. În schimb avem, de facto, chiar și trei limbi de stat: cea germană, cea maghiară și cea croată. După pilda maghiarilor mai vin apoi și alte naționalități, cari nu pot înțelege, de ce să aibă limba germană o situație pură privilegiată. Dacă li-e iertat maghiarilor, a face o politică națională exclusivistă într'un imperiu polinațional, fără de a cunoaște limba germană și fără de-a avea lipsă de ea, — de ce să nu ceară atunci loc pentru limbile lor și cehii, polonii, croații, în afacerile monarhiei, bunăoară în armată? ?

Logică este numai în concluzia a- celorlora cari zic: nu ne trebuie peste tot o limbă de înțelegere! De ce o limbă de înțelegere, dacă nu prea ai de gând să te înțelegi multă vreme cu ceilalți? Dacă ții la monarhie numai ca la un loc de iernat? Dacă n-astepti decât minutul, un favorabil concurs de circumstanțe, pentru a te lăpăda de monarhie, și a te porni la aventuri de independență?... Că ne lipsește o limbă a imperiului, o simțim desigur cu toții.

...Tocmai fiindcă în Ungaria este o limbă de stat maghiară, nu poate deveni, durere, germana, limbă de stat în Austria. Limba maghiară cu stăpânirea ei teritorială absolută, și cu multele ei concesii în afacerile comune, a sfărâmat principiul unei limbi comune pentru întreaga monarhie...

...Ori cât ar părea de paradoxal, rămâne un veșnic adevăr: câtă vreme limba maghiară va fi, ca limbă de stat, susținută pe un teren atât de larg, ca și acum, — nu poate fi vorba măcar de-o limbă de stat în Cisleithania, necum de-o limbă comună pentru întreaga monarhie!..“

Varia. Despre audiența lui L. Lukács informațiile ce avem spun numai atât, că Maj. Sa a primit grațios darea de seamă făcută de ministru, dar deciziune încă n'a luat. După amiază, se zvonește, Lukács iar a fost primit în audiență.

— În clubul justhist domnește credința, că Lukács urmărește pe ascuns scopul de-a concentra într'un partid toate elementele 67-iste sub șefia lui Tisza și Andrassy. În fața acestei »intrigi«, justhiștii se gândesc la o raliere cu kossuthiștii.

— »Cazinul Național« al tiszaiștilor face toate pregătirile pentru alegerile dietale, ce se apropie.

Stările din Făgăraș.

(Un răspuns.)

Ținem să măsurăm cu aceeași măsură, la amândouă părțile, și dăm loc de frunte răspunsului. Stările din Făgăraș sânt în adevăr un interes general românesc! — »Gaz. Trans.«

Despre stările din Făgăraș și despre congregația din Decembrie a acestui comitat s'au publicat în foile române niște rapoarte pe cât de false, pe atât de tendențioase, în cari faptele întâmplare în fața a zeci de oameni, se întortochează în modul cel mai pervers, cu scopul vădit de a seduce opinia publică românească, conțând la acei, cari nu cunosc adevăratul stăruitor adevăr.

Poate nici când ziaristica română nu a căzut jețfa unei încercări atât de perfide și detestabile, ca în cazul acesta (?? — Red.)

Declar dela început, că toate aserțiunile referitoare la persoana mea, sunt neadevărate. Astfel e o minciună, că eu aș fi declarat: »că sunt un admirator personal al fișpanului«; este o minciună că aș fi luat parte la ședința comisiei administrative, când s'a pertractat nenorocita abzițere a d-lor Macaveiu, Dr. Șerban și Recean, căci eu la ședința aceea, nu am luat parte, lipsind de acasă.

Este o minciună, că tot în acea zi aș fi luat parte la prânzul fișpanului; este o minciună, că eu aș fi propus încredere »personală« (!) fiș-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Lirice.

de B. Nemțeanu.

- Eu nu ți-am închinat cântări de slavă,
N'am pus pe fruntea-ți albă nimb divin —
Dar ți-am păstrat pe cel mai scump din daruri:
Tot sufletul, iubito, ți-l închin.
- Astfel precum zebrul s'ar abate
Prin nesfârșite lunci de trandafiri;
Și, tremurându-și aripa prin ramuri,
Ar smulge-arome largei înfloriri —
- Astfel tu lasă 'n sufletu-mi s'adie
Privirea ta, ca aripe de vânt;
Mi-or tresări în suflet trandafirii
Și-n graiul de mirezme-o să te cânt!
- Miros blând de liliac;
Liniștit apus de soare.

Valurile dorm pe lac,
Și-i răcoare.

Ca și an sunt toate iar,
Multe flori și vise multe; —
Suflete, iar vei cânta,
Dânsa iar n'o să te-asculte.

De-o fi să plece primăvara —
Fă, Doamne, 'n veci să nu mai plece —
Gândesc, iubito, că primejdea
Indrăgostirii mele trece.

Cu-atâtea flori și nopți frumoase
Mai știe-un om care suspină
De-i dragostea sau primăvara
Sau amândouă de-s de vină?!

Doar dacă toamna 'ntâmpina-va
În pieptul meu aceeași pară,
Atunci dă zvon în lumea 'ntreagă
Că te-am iubit și-n primăvară...

Anatema.

Ultima lucrare a lui L. Andreev, pentru care scriitorul a fost excomunicat din biserica rusă.

Ziarele ne-au adus vestea că Leonid Andreev a fost excomunicat de biserica rusească pentru ultima sa lucrare »Anatema«. Aceasta e a doua oară când biserica îndepărtează din sânul ei pe un scriitor. Se știe că zece ani în urmă contele Tolstoi a fost excomunicat de Sinod pentru anumite pasagii din »Inviere«.

Pedeapsa aceasta nu e din cele mai ușoare și din cele ce se pot nesocoti. Dacă la noi o înmormântare civilă e posibilă, la ruși prin faptul că executarea tuturor tainelor depind de biserica, o excomunicare pune pe om afară din însăși oblađuirea Statului.

Nu cu oare-care groază se gândesc mulți din admiratorii lui Tolstoi la ziua în care, acesta mort, va fi nevoie să se ceară autorizarea bisericeii ca să fie înmormântat. Se prevăd evenimente mari cu această ocazie, căci nici un preot nu va avea dreptul a oficia înmormântarea scriitorului.

Mai mult chiar un excomunicat e în

absolută lipsă de apărare. Dacă un fanatic religios l-ar omora, nu se știe dacă s-ar găsi o curte cu jurați să-l condamne și dacă această curte nu s-ar găsi într-un împas: a condamna un om care n-a făcut decât un serviciu: scăpând o țară religioasă de un eretic.

Leonida Andreev se găsește ca și Tolstoi în această curioasă situație și în același timp într-o neplăcută situație.

Ce a făcut el ca să merite o atare pedeapsă. Ce este »Anatema« ?

După specificația însăși a autorului »Anatema« e o tragedie.

Factura acestei piese e cu totul deosebită, ea nu e împărțită în acte, scene, etc. cum se împart și cum a împărțit însăși Andreev până azi piesele sale, ci e împărțită în 9 aparițiuni. Scriitorul dă tot atâtea însemnătate descrierilor cât și dialogurilor, ba une-ori chiar descrierile în-trec în frumsețe dialogurile.

Aceasta ca factură a piesei; ca înțeles »Anatema« e o lucrare filozofică, plină de misticism și simbolism ca mai toate lucrările lui Andreev.

Cetirea ei e foarte anevoioasă, cum a fost și executarea ei; la teatrele din Petersburg și Moscova unde a fost jucată

panului și că ași fi rugat pe Nagy L. să-și restrângă propunerea la persoană, „că apoi și eu cu cea mai mare încredere mă voi alătura la ea“.

E minciună, că s-ar fi ales numai un membru român, căci s-au ales trei (Dr. Iancu Mețian, Dr. Turcu și preotul Valeriu Comșa din Copăcel).

E minciună, că eu ași fi zis, că nu ne vom uita cine și ce persoană e fișpanul nostru, „dacă va face politică cum ne place nouă, ne va găsi totdeauna în față“. (Cu toate că nici un rău nu ar fi, dacă fișpanii ar face politică cum ne place nouă. Dar atunci nu ar fi de ce să ne găsească în față.)

E o minciună, că eu ași fi spart „solidaritatea națională“ (?!), căci elica Șerban-Recean, nici decum nu reprezintă solidaritatea și mai puțin cea națională.

E minciună, că Simon Jenő ar fi propus, ca abdicarea să se ia cu „regret“ (!!) la cunoștință și în sfârșit, nu e adevărat, că d-l Șerban ar fi interpelat în privința limbei române. Despre aceasta nici o vorbă nu a fost în adunare.

Evident deci, că în corespondențele preotului Maxim Recean — căci — după spusa proprie (?? Red.) el e cel cu musca pe căciulă, câte aserțiuni, tot atâtea neadevăruri, a căror tendință perfidă este de a prezenta înaintea lumii lucrurile și faptele în lumină cu totul inversă, pe deoparte spre a se ridica pe sine și pe idolul său politic, d-l Dr. Șerban, fiindcă, vezi, se apropie alegerile și e foarte de lipsă ceva reclamă, fie cu orice mijloace, iar pe de altă parte a bârbi pe alții, cari totdeauna și-au făcut datoria în modul cel mai consecvent.

Zadarnică este însă orice svârcolire a condeielor simbriașe și a Schreib Moritzilor cliciași, căci adevărul tot trebuie să iasă la lumină. Vorba românilor: cu minciuna poți prânzi, dar de cinat ba!

Să vedem acum cum stau lucrurile și cum s-au întâmplat faptele.

Și deoarece stările din Făgăraș încep a interesa lumea românească dela noi, având unii și păreri de tot greșite, mă voi estinde puțin [mai departe, decât neînsemnata congregație din Decembrie, căci numai așa se poate clarifica întreaga noastră situație de aici.

Avem noi majoritatea?

Așa se crede și așa ar trebui să fie. Durere însă, e tocmai întors.

Românii formează 95% din populația comitatului Făgăraș și totuși membri români așa numiți independenți sunt în minoritate. Din 87 viriliști, numai 21 sunt români, între care un funcționar și un notar.

Din 87 membri aleși 22 sunt neromâni, 20 notari, 5 învățatori (4 la școlile comunale foste grănițarești și 1 la școala confens.) 6 funcționari, 26 preoți și 8 cu alte ocupațiuni.

Vin apoi cele 16—17 voturi oficiale. Toate voturile adunării municipale fac deci 191. Din acestea putem lua voturi independente românești 19 viriliști, 26 preoți aleși și ici coala dacă nu e chestie tocmai politică și unul sau doi învățatori, pe când puterea dispune de toate celelalte voturi, căci unguri, jidovi, sași și toți funcționarii, cu deosebire notarii, totdeauna merg la poruncă.

Mai trist rol joacă bieții notari, cari cât de voie cât de silă totdeauna se indeasă la alegeri. Și aici își are păcatul său recunoscut d-l Șerban, căci el a fost acela care a lucrat încă sub urgisita eră a lui Bauszner-Kapocsanyi, ca în locul preoților să fie aleși notari, pentru că voia să aibă o gardă proprie — pe când era guvernamental — care să-i voteze propunerile lui lipsite de orice colorit politic. Și acum această gardă bine disciplinată prin fișpanul, o găsim la toate adunările în număr complet — contra noastră.

Un merit național al d-lui Șerban.

Iată dar, că e foarte greșită — durere — părerea că în congregația comitatului Făgăraș românii sunt stăpâni și pot face ce vreau. Și aici ca și în alte părți!

Ba s-a întâmplat nu odată — mai cu seamă când erau lupte politice intențite în congregație, că unii fugeau pe galerii și prin odăile vecine, până ce trecea votarea, alții vătau cu ei în afară și vedeau de interesele lor private, ferindu-se de orice luptă.

Acum deodată vreau să apară ca năpraznici „naționaliști“ și „solidariști“ (!?)

Prea târziu!

Căci păcatele grele naționale săvârșite în decurs de 18 ani, nu se pot face uitate prin o singură apucatură fără nici un rost politic și destinată numai sufletelor naive și necugetătoare.

(Va urma.)

Dr. I. Șenchea

Dr. I. Horvath a scris un articol mai lung în revista pentru sociologie »Huszodik Század«, despre rezolvirea chestiei de naționalitate. Articolul s-a tipărit și în broșură și ni s-a trimis și nouă. Fiindcă începe a scrie pentru presa maghiară și fiindcă se adresează maghiarilor în rândul întâi,—naționalitățile pot să învrednicească de cea mai mare atenție acțiunea lui Dr. Horvath. Avem speranța că precisându-și punctele sale de vedere, d-l Horvath va fi cu vremea chiar mai »darnic« decât acum, va face mai puține restrângeri și va face mai puține rezervații mentale, în cari parcă tot mai balansează încă.

Viața bună în Bistrița.

Duminecă în 26 Decembrie a conferențiat d-l Dr. Victor Orișor. »Despre Cuza-Vodă« o temă din domeniul istoriei, tratată cu multă competență și adâncime, desfășurând viața plină de zbuciume a acestui domnitor, care a avut un declin atât de tragic, dar căruia istoria pururi dreaptă și nepărtinitoare îi rezervă o pagină de aur în cartea vieții neamului nostru.

Duminecă în 2 Ianuarie a conferențiat domnul Aurel Bănuțiu directorul artistic al teatrului român un tânăr inteligent și talentat fiu alintat al Thaliei române, care te cucerește prin simpatia sa personalitate. În drumul său de apostol al frumoasei arte teatrale, la care s-a dedicat cu trup și suflet, s-a oprit pe o clipă și la noi împărtășindu-ne și pe noi de căldura și vraja artei sale cuceritoare, de frumusețea și dulceața limbei frumoase ce posedă și mănuște cu atâta ușurință și eleganță de schinteitoare sa inteligență.

— Conferințele desp. Bistrița al »Asociațiunii« se vor continua Duminecă în 23 Ianuarie la orele 6 seara. Sunt anunțate ca conferențieri domni Dr. D. Loginu, adv., Dr. Nicolae Drăganu, Vasile Bichigeanu, profesori în Năsăud, Dr. Victor Bojor, Dr. Vasile Moldovan, profesori la teologie în Gherla, Ioan Agărbiceanu, cunoscutul nuveist, Dr. Ioan Lupășu, protopop în Săliște. Ciclul ce urmează dar încă va fi foarte interesant.

— În ședința reprezentanței crașului Bistrița din 22 Dec. s-a acordat un ajutor de 130.000 cor. școlii civile evanghelice de fete și 50.000 școlii elem. rom. cat. din loc. parohial și cele două școli nouă. Aceste sume se vor acoperi din împrumutul de 930.000 cor.

— Congregația extraordinară a comitatului Bistrița-Năsăud s-a ținut Joi în 30 Dec. sub presiunea comitetului suprem, fiind de față abia peste 40 membri. S-au făcut alegerile în comisiuni. În comisiunea permanentă au fost aleși din nou d-nii Gr. Pletosu, protopop gr.-or. și Gavril Scridon, în comitetul administrativ Gr. Pletosu, în locurile rămase vacante prin moartea regretaților C. Deac și G. Domide. Alegerile suplinoare de membri în congregație s-au pe 8 Febr. Alegerile vor fi conduse în Sângeorzu-român de d-nii Ioan Issip ca președinte, Pamfil Grapiu ca vicepreședinte, în Năsăud de d-l Ioan Gheție ca președinte și Dr. Alexiu Davidu ca vicepreședinte. (R. B.)

Răscumpărări de Anul nou

— pentru »Orfelinatu« reun. inv. români gr. cat. din Archidieceză. —

A P E L.

Colegi! Adunarea generală a reuniunii noastre din acest an a decis cu multă însuflețire înființarea »Orfelinatu« proiectat de membrul fondator al reun. noastre, D-l Iuliu Bardosy, insp. rez. în pens., care atât de mult se interesează de cauza învăț. români și atât de bine se simțeste în mijlocul nostru, atât în adun. din despărțământ, cât și în cele dela centru.

Iar Exelenția Sa D-l Dr. Victor Mihalyi de Apșainaltul patron al Reuniunii noastre a sigilat ideea contribuind cu suma de 100 cor. pentru Orfelinat.

»Mă bucur fi mei — a zis prea bunul Părinte și Cap al nostru — că vă interesați de soarta noastră și în aceste zile grele... din parte-mi veți avea tot sprijinul...«

Colegi! Aceste părintești cuvinte ne-a umplut de bucurie întipăriru-se adânc în inimile noastre și au potențat în noi cei prezenți în adunare, dragostea către cauza noastră, iar pentru învățătorii-meu Archidieceșci, trebuie să fie un echou puternic al deșteptării!

Deci, subscrișii, din dragostea colegială ce o cunoașteți în inimile noastre, vă dorim atât vouă colegi din Archidieceză, cât și tuturor binevoitorilor noștri »An nou fericit« rugându-ne în schimb să vă aduceți aminte de cauza noastră, care este cauza neamului întreg: trimițând la adresa cassariului Nic. Pop profesor în Blaj — Balázsfalva pt. »Orfelinat« câte una-două coroane drept răscumpărare a felicitărilor obișnuite de anul nou.

Ioan Pampu,
Romul Botezan,
George Spătacean,

STIRI.

— 30 Decembrie v.

Tragedia dela Meyerling.

Revista »Forum« publică în ultimul său număr însemnările baronului de Vecsere, mort de curând în America de Sud. După cum se știe, baronul de Vecsere, e feciorul baronei de Vecsere, care a fost găsită moartă împreună cu arhiducele Rudolf.

În aceste însemnări se povestește că Rudolf n-a fost fericit în căsătorie. Prințesa n-avea înțelegere pentru frumosul omenesc al soțului ei; era o femeie corectă, o prințesă demnă, dar nu se ridica la înălțimea arhiduceului.

Baronul descrie apoi întâlnirea kronprințului cu baronesa de Vecsere, la niște alergări din Viena. În urmă, ei se vedeau la castelul contesei de Laris. Baronesa avea o atitudine rezervată față de arhiduce; morala nu fu atinsă întru nimic. Baroana de Vecsere și cu contesa de Laris, se plimbau adesea prin Prater, unde se întâlneau și continuau promenada însoțite de arhiducele Rudolf.

Intr-o zi kronprințul declară baronesei de Vecsere că are intențiuni foarte serioase, că vrea să se despartă de prințesa Stefania și să se căsătorească morganatic cu baroana. El adăugă că dragostea lui pentru Maria de Vecsere este prima lui iubire, și că simte că o legătură indistructibilă s-a stabilit între soarta lui și a ei.

La început relațiunile dintre Rudolf și Maria de Vecsere erau tănuite pentru lume. Intimii însă, erau în curent cu cele ce se petreceau. Prințesa Stefania, soția arhiduceului Rudolf, trimise o damă de onoare la mama baronesei, cu care avu o explicație violentă. Casa Vecsere fu cuprinsă de o mare deszădejde și baronul voi să închidă pe soră-sa într-o mănăstire. Arhiducele, însă, se opuse, spunând că o despărțire de iubita sa, i-ar pricinui moartea.

Cei mai mari dușmani ai arhiduceului, a spune autorul memoriilor, trebuie căutați în rândurile partidei clericale de la Curte, cari din motive bisericesti, nu voiau să consimtă la unirea lui cu baroana de Vecsere.

Nu trecu mult și prințul moștenitor își manifestă dorința de a face o vânătoare. El plecă, însoțit de mareșalul curții, de Bombelles, de contele Hoyos și de baronul de Vecsere.

a făcut o impresie mai mult neplăcută și greoaie.

Ce vrea să spuie Andreev prin Anatema? Scriitorul pururea teist, se înțelege că e nevoe să-ți pui o asemenea întrebare de câte ori ai terminat cetirea unei lucrări ale sale.

Anatema ar fi după Andreev duhul rău, care domnește lumea și care odată a vrut să încerce să pătrundă în împărăția lui Dumnezeu, a binelui și dreptății. Dar cum Dumnezeu nu e posibil să fie văzut de nimeni, nici Anatema n-a pătruns până la el. Și atunci Anatema a voit să se războve, să arate că binele și dragostea propovăduite în numele celui Dumnezeu ale cărei porți sunt pururea închise, nu risipesc în lume de cât descurajare, durere și nemulțumiri.

Și pentru aceasta Anatema și-a ales pe un evreu nenorocit și sărac, David Leizer, care aștepta doar moartea ca mângâiere și deodată din acest evreu a făcut un milionar.

Ajuns bogat, David Leizer e împins de Anatema, ca să-și împartă toată averea sa la săraci și să-și reție atâta ca să se poată duce la Ierusalim și să moară în pace. Acesta se execută și dă tot ce are. El este mulțumit că a îndeplinit o mare misiune, că a făcut atâția fericiti, că a dat bucurie atâtor oameni.

Dar Anatema n-a voit aceasta, ea a vrut să arate tocmai contrariul: că binele e rău, că pretinsa bunătațe Dumne-

zeiască e un izvor de rele și de suferințe.

De aceea când David Leizer nu rămâne decât cu banii necesari pentru drum, Anatema face ca să vie la Leizer toți acei, cari săraci și nenorociți, n'au primit nimic. Aceștia sunt cu mult mai mulți decât acei cari au primit ceva.

Și Leizer n'are ce să le mai dea și lumea îl blestemă, lumea vrea să-l omoare, lumea vrea să se războve. Ea a aruzit că David Leizer dă fericirea, bucuria, dă orbilor lumina, săracilor pâine, schiopilor picioare, mușilor cuvânt și ea găsește în David Leizer, un evreu sărăcit, bătrân și bolnav.

Toate iluziile lor s'au distrus, toată credința lor a pierit, iar însuși Leizer, care se credea un fel de mântuitor al omenirii, vede că nu e decât un nenorocit. Desperat el moare.

Anatema vine la porțile închise ale Dumnezeirii și aici întreabă: ce s'a făcut cu David, intrat-a el cel puțin în împărăția dreptilor, dacă ea n'a putut intra.

Cineva care păzește ușile intrării, îi răspunde că Leizer e în iad.

Atunci Anatema se revoltă. N'au lăsat-o să pătrundă pe ea lângă Dumnezeu să vadă de ce n-a lăsat pe omul acesta care n'a făcut decât bine, care făcând bine a fost ucis, care a dat averea lui pentru alții, care și-a dat toată bucuria vieții lui pentru a face bucurie altora?

De ce?

Prin urmare Dumnezeu este nedrept. Morala de dreptate și dragoste, care se propovăduiește în numele lui, e o minciună. Scărbită, Anatema amenință astfel pe Dumnezeu și cu asta se încheie această tragedie:

»Tu minți, omorătorule, hoțul, tu ai furat adevărul lui. Rămâi, eu mă duc, dar tu vei pierde jocul, căci joci necinstit. Eu n'am ce face, mă voi duce în lume. Mă voi duce pe mormântul lui David Leizer, ca o văduvă, ca fiul unui părinte mort, voi șede pe mormântul lui David Leizer și voi plânge așa de puternic, voi țipa așa de tare, încât nu va rămânea un suflet, care să nu te blesteme pe tine, autorul morții lui. Voi plânge așa de puternic, voi plânge așa de amar, te voi învinui așa de tare, că toți vor deveni asasinii și călăii în numele lui Leizer, în numele lui Leizer Mântuitorul lumii.«

În acest subiect care ascunde un simbol, se zice că biserica a văzut descrierea vieții lui Christos, care tot așa în numele lui Dumnezeu a făcut bine, a fost omorât de oameni; iar în numele acestei credințe oamenii continuă a suferi și a îndura toate nevoile.

Aceasta ar fi și cauza anatimizării cărții lui Andreev și a excomunicării lui din Biserică.

Dr. I. Duscian.

Vânătoarea, însă, fu infructuoasă și arhiducele era foarte mâhnit.

A doua zi, persoanele de mai sus se aflau într-un mic castel de vânătoare, când sosi baroneasa Maria de Vecsera.

Vânătorii își făceau siesta și atmosfera era din cele mai triste.

Când să se despartă, arhiducele zise: — Trebuie să renunț la toate planurile mele, căci nu pot ajunge la nici un rezultat; nu pot convinge cu nici un preț pe împărat, să consimtă la căsătoria mea cu Maria.

La aceste cuvinte, baroneasa nu răspunse nimic. În urma stăruinței principelui de a-i vorbi, Maria de Vecsera spuse în șoaptă:

— Nu-mi rămâne decât moartea!

Nefericita nu gustă din nimic și se retrase.

Prințul moștenitor se veseli punând pe lăutari să-i cânte un quartet vienez. Ii plăcea foarte mult romanța:

»O, du liebe, alte Zeit...«

În urmă, arhiducele plecă să se culce, spunând camerierului său să-l scoale la 6 dimineața. Cameristul povestea că la ora numită a executat ordinul prințului, dar că A. S. s-a exprimat că vrea să mai doarmă o oră. La șapte ceasuri, camerierul bătu la ușa arhiducelui, dar nu primi nici un răspuns. Mareșalul fu chemat în grabă, dar nici el n-avu alt rezultat mai tericic.

Atunci fură poftiți contele Hoyos și baronul de Vecsera, autorul memoriilor, cari hotărâră să pătrundă cu forța în odaia principelui.

Perdelele încăperii erau lăsate în jos. În odaia ardeau patru lumânări; mai toate erau aproape consumate.

Prințul zăcea mort în pat.

Mâna dreaptă atârna pe marginea patului. Pe pieptul cadavrului se afla un revolver. În tâmpla dreaptă a arhiducelui, o rară. În tâmpla stângă, o spumă de sânge. Baronesa de Vecsera nu fu observată în primul moment. Trupul ei era acoperit în întregime, de sus până jos, cu o pânză albă. Pe masa de noapte se vedea un pahar, cu o linguriță de argint. În pahar, urme de otrăvă. Baronesa se otrăvisese.

Lângă lumânări s-au găsit 4 scrisori închise și una deschisă.

„În fața acestei priveriști, spune autorul memoriilor, noi am avut impresia că trebuie să ne împușcăm și noi.“

Pentru pomul de Grăciun al întemnițaților noștri au mai intrat dela:

Dr. D. Roman, avocat, Mediaș, cor. 10. Anastasiu Popovici, cor. 5. Anastasie Beșu, cor. 4. Ioan Moldovan, protopop, Mich. Popovici, Marius Peculea, Vasile Langa, câte 2 cor. F. Neșu, Ioachim Borza, Vasile Popp, câte 1 cor. (Toate acestea sume le-am primit prin Dr. D. Roman, cu menirea specială — pentru Văcz.)

Am mai primit apoi de la Români din Jibou și jur, 24 cor. V. G. Borșovan, București 5 cor. N. N., Blaj 5 cor. Simeon Stoica, medic, Abrud 3 cor., N. N., Tohanulvechiu, 2 cor. Dr. I. P. Olteanu, Felső-Szöcs 2 cor., Petru Ciobotar 1 cor., Țița Ciobotar 1 cor.

Multe, multe mulțumite.

O operetă cu subiect românesc, de Lehar. Sâmbătă seara s-a reprezentat la Karlteater din Viena, premiera unei opere »Zigeiner-liebe« (Dragoste de țigan) în trei acte, textul de Willner și Bodansky, iar muzica de Franz Lehar. Acțiunea se petrece la granița româno-ungară în Bănat, eroii fiind în mare parte români. Proprietarul român Petru Dragotin (jucat de artistul Blasel) are o fată Zorica (Grete Holms), pe care vrea s-o mărite cu proprietarul vecin Ionel Bolescu. Zorica este însă îndrăgostită de un țigan Iosî, fiul natural al tatălui lui Bolescu, care la rândul său are raporturi de dragoste cu Ilona Köröshas, al cărei rol e jucat de artista Zwerenz. Actul I se petrece în ziua logodnei fetei Zorica cu Bolescu. Zorica se adresează unei țigănci vrăjitoare cerându-i sfatul ce să facă, ca să nu ia în căsătorie pe Ionel Bolescu. Țigăncă o sfătuiește să bea în ziua de Sf. Măria din apa Cernei și va adormi, visându-și apoi viitorul. În actul II Zorica doarme, și pe scenă se reprezintă visul ei. Ea vede pe Iosî în brațele Ilonei. În actul III scena dintre Iosî și Ilona se petrece în realitate. Zorica îl surprinde și consimte apoi a se căsători

cu Bolescu. În muzică autorul a utilizat cântece populare românești și ungare. Opera a avut un succes colosal și atât artiștii cât și autorii au fost chemați la rampă în nenumerate rânduri.

Mulțumită publică. Din prilejul pierderii ireparabile ce am îndurat prin trecerea din această viață a iubiților și scumpulor noștri părinți Ioan și Cristina Ghimbășan, o mulțime de prietini și cunoscuți au grăbit a contribui la alinarea și ușurarea durerii noastre, trimițându-ne cuvinte de încurajare prin exprimarea condolențelor. Ne fiind în stare a mulțumi fiecăruia în special, ne simțim plăcut îndemnați a exprima adânc simțita noastră mulțumită tuturor prietenilor și cunoscuților, cari ne-au împărțit de cuvinte mângăietoare din acest trist prilej. — Făgăraș, la 1 Ianuarie n. 1910. — Jalnica familie.

Onorar literar. Directorul ziarului »Illustration« se află de șase ani în luptă cu directorul revistii franceze »Je sais tout« pentru publicarea piesei »Chantecler« a lui Rostand: sume fabuloase au fost oferite lui Edmond Rostand. D-l Pierre Lafitte, directorul revistei »Je sais tout«, începuse prin a oferi 100 mii franci și directorul revistei »Illustration« d-l Baschet a dublat oferta însă d-l Rostand spre a rămâne bun prieten cu Lasquelle, editorul operei sale, a refuzat acele propuneri. Dar cei doi directori nu s-au dat învinși: dela 200 mii franci, suma s-a ridicat la 500 de mii, pe urmă la 800 de mii. Rostand însă a refuzat mereu. În sfârșit ca ultimă și definitivă ofertă, directorul revistei »Illustration« de acord cu editorul Lasquelle, a cumpărat pentru suma de un milion, dreptul de a publica piesa »Chantecler« a doua zi după repetiția generală.

Părueli politice. Se anunță din Cernăuți că între deputatul Onciul și Staackel, redactorul ziarului »Bukovinaer Post« a avut loc un incident într-o cafenea. Din cauza atitudinii sale politice, deputatul Onciul a fost atacat foarte violent de mai multe ziare. Asemenea l-a atacat și ziarul »Bukovinaer Post«. Într-o seară pe când redactorul Staackel și sotia acestuia voiau să plece din cafenea, deputatul Onciul a eșit înaintea lor și a cerut socoteală ziaristului Staackel. Când acesta i-a răspuns pe un ton ridicat, Onciul, care poartă baston, a voit să-l bată pe Staackel, dar sotia acestuia s-a intrpus salvându-l și sotul. Un asemenea incident a avut aseară deputatul Onciul și cu redactorul ziarului »Cernovitzer Zeitung«

Din Iași. Ne vine o știre jignitoare din Iași. Teatrul Național anunță reprezentarea piesei Barbara Ulric, pe afișe ovrești!! Publicul românesc nu-i în stare să susțină un teatru?

— Celebrul artist dramatic de Sanctis va da 2 reprezentări la Teatrul Național din Iași întovărășit fiind de întreaga sa trupă, de care zările parisiene și londoneze vorbesc atât de bine.

Locale. Dela oficiul de dire orășenesc primim spre publicare următoarea provocare repetită: »Acei contribuabili, cari au neglijat de a prezenta oficiului nostru până acuma fasiunile referitoare la darea de capital, uzură și rentă pe anul 1910, sunt de nou provocați, sub amendarea provăzută în lege, să prezinte amintitele fasiuni în termen de 8 zile la perceptorul de dare orășenesc în oarele de oficiu dela 8—12 a. m. Intrelăsându-se așternerea acestor fasiuni darea se va fixa din oficiu.«

Palatul regel din Atena în flacări. Joi la oarele 10 seara, un puternic incendiu a izbucnit la palatul regal din Atena. Flacările s-au ivit mai întâiu la aripa dreaptă a palatului și apoi au cuprins întreaga clădire, prefăcând totul în cenușă. Familia regală se afla în acel moment la villa Tatoi.

Recordul aviației. Aviatorul Latham făcând un sbor azi după amiază a atins înălțimea extraordinară de una mie și una sută metri (1.100 metri), bătând astfel toate recordurile de până acum. Latham s-a coborât după 45 de minute, timp în care a străbătut 50 de kilometri.

Foc mare. Ni se scrie din București: Astă noapte pe la oarele 12 și jumătate, ca fulgerul se răspândise în oraș știrea că moara Stancovici, de pe șoseaua Bonaparte, se află în flacări. În adevăr, în spre această direcție, cerul era roșu și chiar se observa limbi de foc. Ducându-ne la fața locului, un spectacol îngrozitor se înfățișa înaintea ochilor. Marea moară Stancovici era în întregime prada focului, iar flacările amenințau și fabricile de prin împrejurimi.

Pagubele produse de furia focului sunt colosale. Se spune că ar fi de aproape

un milion. Întreaga clădire a fost distrusă de incendiu, n-au rămas decât zidurile goale. Afară de aceasta, focul a mai distrus mari cantități de faină și grâu.

Din reviste străine. Director al teatrului »Burg« din Viena a fost definitiv numit baronul von Berger, directorul teatrelor din Hamburg și soțul marelui artiste a Burgului, von Hohenfels.

— O carte antifemenistă a apărut în editura Savaète din Paris: »La Tronée feministe« de Theodore Joran.

— Din insula Kapri — celebră prin aventurile lui Krupp și atâtor altor amatori — a fost expulzat literatul d'Adelsward, poet rețutat, dar compromis în oarecari procese de moravuri. Visa poate laurii lui Oskar Wilde, fără să aibă geniul lui.

— »Fete bogate« se intitulează cea mai nouă operetă vieneză, de Fernand Stollberg, muzica de Iohan Strauss. A fost cântată la Rejmund Theater în seara de 30 Decembrie st. n., cu mare succes.

Accidentul unei aviatoare. Tinăra aviatoare Delaroche voia să încerce un aparat Voisin pe care îl cumpărase de curând. Dar abia se ridicase la o înălțime de cinci metri și aparatul se isbi de un cablu. Monoplanul se prăbuși și aeronauta căzu sub dânsul. Ea fu ridicată fără cunoștință și dusă într-un hangar. Revenindu-și în fire, aviatoarea se văietă că are mari dureri interne. Pe corp n-avea decât o mică rană la mână.

În tipografia noastră, un ucenic este primit numai decât. Se vor preferi acei cari au patru clase și știu românește!

Un candidat de avocat român cu praxă, poate intra momentan în cancelaria advocațială Dr. Venter. Sa'ar după învoială.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1910

se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii ziarului nostru, cu atât mai vătos, că din pricina mulțimei resanțelor suferă foarte mult expediția regulată a ziarului. Răgam din nou cu insistență ca să se reguleze abonamentul restant, almintreia va fi oprită trimiterea ziarului.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni 8 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Pentru „Muzeul Asociațiunii“.

Și-au rescumpărat felicitările de Anul nou 1910, contribuind următoarele sume:

George Pop de Băsești, Elena Pop Hosszu-Longin și Francisc Hosszu-Longin, Băsești cu câte 40 cor., Estira și Gavril Vărtic, jude reg. în penz. Bistrița, Dr. Cornel Dărămuș medic, Nicolae Zigre, avocat și secretar metrop. Oradea-mare, Dr. Enea Draia, avocat Murăș-Oșorheiu, Ioan A. de Preda, avocat Sibiu, Dr. Vasile Meșter avocat Sasca montană, Elena Petrașcu directoarea intern. de fete din Sibiu cu câte 10 cor., Sebastian Olariu protopresbiter Făget cu câte 6 cor., L. B. Pop Harsianu avocat Sibiu, Dr. Ilariu Hoardrea avocat Zărnești, Dr. Ioan Dordea avocat Ocna-Sibiului, Ioan Henteș Sibiu cu câte 5 cor., Ambroziu Chețianu director gimnaz Blaj, Simion Pașca proprietar Sălciva de jos cu câte 4 cor., Cservedi de Csato, Murăș-Oșorheiu, Pavel Muntean colonel Sibiu, Const. de Colbazi Spring cu câte 3 cor., Ștefan Lita preot Lunca, Vasile Ciuta inv. penz. Jebelii, Gheorghe Maior inv. gr. cat. Reghinul-săsesc cu câte 2 cor. Lucroția Corcheșiu n. St. Șulțu Câmpeni cu 1 cor.

Domnul Iosif Sterca Șulțu, conzilier de tribunal Sibiu și-a rescumpărat cu 10 cor. felicitările pentru ziua onomastică.

Domnul Dr. Vasile Bologa, directorul școlii civile de fete Sibiu și-a rescumpărat felicitările cu 20 cor. atât pentru ziua onomastică cât și pentru ziua de anul nou pe seama Muzeului Asociațiunii.

Sibiu, 10 Ianuarie n. 1910.

Iosif Sterca Șulțu,
prezident.

Bibliografie.

»Lucaefărul« anul IX. Nr. 1. Sumarul: »Lucaefărul«, lui Ion Creangă. — Ion Creangă, poveste. — Ecaterina Pitiș, Cântec (poezie). — Em. G., manuscrisele lui Ion Creangă. — Emilian Drăgan, colindă (din popor). — Em. G., O piesă de teatru a lui Ion Creangă: »Dragoste chioară și amor ghebos«. — Ecaterina Pitiș, Cântec (poezie). — Mihail Sadoveanu, o întâmplare. — D. Nichifor, colindă (motiv popular). — N. G., cronică bucușteană: Monumentul dela Călugăreni. — Poporanismul. — O anchetă literară. — Răspunsurile d-lor: Caragiale, C. Dobrogeanu-Gheare, E. Lovinescu și C. Rădulescu-Motru. — Pagini streine, Selma Lagerlöf: Noaptea stântă, trad. de N. D. Ciotori. — T. Murășan, Lângă vatră (poezie). — Pompi-liu Popa, poezii populare. — G. Bogdan-Duică, Cronică teatrală: »Viforul« de B. Șt. Delavrancea. — Cronică. — Ilustrațiuni.

»Răvașul« revistă culturală ilustrată, cuprinsul Nr. 12: Al. P. Dafin: Mesia s'a născut. Șt. Tăședan: Sate și preoți români în Bihor (1727) M. Lucian: Seara de ajun. Vidu Rusmin: Nou născutul. F. Hebbel: Maria Magdalena. Trad. de I. E. Torouțiu. Prinos memoriei regretatului Dr. Augustin Bunea: Un stâlp al neamului (T. Murășan) Apărătorii bisericii (I. Agărbiceanu), Scrisoare din seminariul Blajului (Clericul Alexandru), Discursurile funebre rostite la înmormântare. La moartea părintelui Bunea (Ed. Ad) Echourile durerii, de (Al. Barbuloviciu, V. B. Munteanu, G. Șuta, Vidu Rusmin, G. Sihuștru, Dr. Iacob Radu, Al. Pop, Dr. Victor Macaveiu, Anonimus Romanus. Dr. Iuliu Florian). Al. P. Dafin: Fecioara. Prohaska: Meditații asupra evangheliilor, Crestături — Cronică. Cărți — Reviste — ziare.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 11 Ian. Contele Khuen Hédervary a fost chemat stăruitor la Viena, peniru a fi primit în audiență la Maj. Sa. El s-a prezentat astăzi la oarele 1. Mai înainte a avut o lungă convorbire cu Lukács.

Viena, 11 Ian. După audiența de ieri Lukacs a spus că pentru cabinet îi mai lipsește numai un ministru a lătere, care să țină provizoriu și alt portofoliu. Se crede că Hedervary va primi să intre în cabinet.

„N. Fr. Pr.“ crede că după ce Lukacs n-a isbutit să-și asigure indemnitatea, va fi incredințat Hedervary să constituie un nou cabinet, exclusiv în vederea noilor alegeri.

Budapesta, 11 Ianuarie. Se spune că Maj. Sa ar fi cerut lui Wekerle, să pună în vigoare convenția cu România prin ordonanță ministerială. Wekerle însă a refuzat.

Aș poyi zice, că Viena trăgă-nează numai criza cu încercările lui Lukács. El însă își va părăsi locul în curând.

Kossuth se zice, că și-a luat deja rămas bun, de la cei din ministerul de comerț.

Timișoara, 11 Ian. Cunoscutul milionar sârb din Bănat, Dungserszky, a făcut un dar de 100.000 cor. pentru familiile celor osândiți în procesul de tradare de la Agram!

POSTA REDACȚIEI.

I. P. Sântioana. Dorința dv. se va împlini în ce privește »favorul«. Dar așteptăm să ne trimiteți mai des articole.

D. I. Domșa, Blaj. Suma de 10 cor. trimisă ca »rescumpărare« pentru doi numeri din »Gazeta«, spre ce scop să o întrebuițăm?

Domnii abonați ai foaiei noastre, cari nu și-au reînnoit încă abonamentul sunt rugați a-l reînnoi cât mai curând ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a ziarului.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Dr. Sever Dau.

Dela librăria „GAZ-TEL“ Braşov
se pot procura următoarele cărţi

(La cărţile aici înscrise este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăţie.)

Bărsan: „Visuri de noroc“ . . . Cor.	2.—
Cioflec: „Doamne ajutăne“ . . .	1.50
Alexandrescu: „Versuri şi proză“ . . .	1.25
Boimlineanu D.: „Opere compl.“ . . .	1.50
Creangă: „Opere complete“ . . .	1.50
Beldiceanu: „Chipuri de la ma- hala“ . . .	1.50
Eminescu: „Literatură populară“ . . .	1.50
„Geniu pustiu“ . . .	2.—
„Serieri politice şi li- terare“ . . .	2.—
Filimon: „Ciocoi vechi şi noi“ . . .	1.50
Negruzzi: „Opere complete“ . . .	1.50
Cunţan Maria: „Poezii“ . . .	1.25
Chendi Ilarie: „Preludii“ . . .	2.50
„Fragmente“ . . .	2.50
Grigorevici: „Chipuri şi graiuri din Bucovina“ . . .	2.50
Ildos Constanţa „Frumos“ . . .	1.50
Iorga: „Istoria Românilor în chipuri şi icoane“ . . .	2.50
„Gânduri şi sfaturi“ . . .	1.50
„Neamul românesc în Bu- covina“ . . .	1.50
„Cuvinte adevărate“ . . .	2.50
„Sate şi mănăstiri“ . . .	2.50
S. Nădejde: „Robia Banului“ . . .	2.—
„Patimi“ . . .	2.—
Speranţa: Teatrul sâtesc „Mireasa“ . . .	—5
„Curcanii“ . . .	—5
„mânt“ . . .	—50
Odobescu: „Opere complete“ . . .	1.50
Tănăsescu: „Teatru de şcoală“ . . .	1.—
Slavici: „Manea“ . . .	2.50
A. O. Maior: „Biblioteca co- piilor“ vol. I. şi II. . .	1.60
Elena Farago: „Versuri“ . . .	1.50
Bolcaş: „Năvăliri barbare“ . . .	1.—
Ciocărlan: „Traiul nostru“ . . .	1.50
Iosif St. O.: „Credinţe“ . . .	1.50
Iules Brun: „Moşneagul dela munte“ . . .	1.50
Coşbuc: „Fire de tort“ . . .	2.50
„Povestea unei coroane de oţel“ . . .	1.50
„Săcontala“ Traducere li- beră după Calidasa . . .	5.—
„Cântec de vitejie“ . . .	1.—
Cujbă: „Povestiri din copilărie“ . . .	2.—
Caragiul: „Note şi schiţe“ . . .	2.—
Al. Florini: „Poveşti populare“ . . .	2.—
Iosif: „A fost odată“ . . .	1.—
Moruzi: „Ruşi şi Români“ . . . Cor.	1.50
H. Petrescu: Maxim Gorki nuvele“ Cor.	1.—
Ciura: „Icoane“ . . .	1.20
Stelian Kusu: „Foiletoane“ . . .	1.—
Bărsan Z.: „Ramuri“ . . .	2.—
Bontescu: „Ego“ . . .	1.50
Carmen Silva: „Valuri alinate“ . . .	1.50

Nr. 9005 — 1909.

Anunţ de Esarândare.

Bunul comasat din comuna Ce-
nade aparţinător fundului Alesan-
dru Şterea Şiuluţiu — în mărime de
500 iugăre arător, 225 iugăre fânat,
86 iugăre păşune, 4 si 1/2 iugăre loc
de vie — administrat de Prea Ve-
neratul Conzistor Metropolitan din
Blaj, să va da în arândă pe calea li-
citaţiunii publice pe 6 ani succesivi
dela 24 April 1911 până la 24 April
1917.

Licitaţia publică să va ţinea în
Blaj la 20 Ianuarie 1910 st. n. la 10
oare a. m. în cancelaria advocaţială
din curtea metropolitană. Preţul de
eslamare va fi 8500 Coroane sub care
preţ de arândă bunul nu să va sub-
arânda.

Condiţiile de esarândare să pot
vedea în cancelaria subscrierului şi la
administraţiunea centrală capitulară.

Cei ce doresc a lua parte la li-
citaţie sunt datorici a depune un va-
diu de 10% din preţul de strigare
adecă 850 Coroane în bani gata ori
în hârtii de valoare uotate la bursa
din Budapesta.

Oferile prezentate în scris până
la acel termen, să vor lua numai a-
tunci în considerare, dacă să vor face
pre lângă acudarea vadiului amintit
şi pre lângă declaraţiunea, că ofer-
entele cunoaşte condiţiunile de es-
arândare.

Blaj la 31 Decembrie 1909.

Dr. Iulius Maniu,
advocat arhidiecezan.

„RACOŢANA“

Institut de credit şi economii, soc. pe acţii.
Centrala: Şeica-mare (casa proprie).
Filială: Ellsabetopol.

Intemeiat la anul 1895

Are capital social . . . 200.000.—
Fonduri (de rezervă, bi-
nefaceri, cultural şi de
pensiuni) . . . 61.089.26
Depuneri spre fructificare 403.297.—
Primeşte depuneri spre fructi-
ficare până la 1000 cor. cu 5%, dela
1000—10.000 cor. cu 5 1/2, dela 10.000
cor. în sus, şi dela corporaţiuni cu
6%, plăteşte şi darea.

Escomptează cambii cu cel pu-
ţin două subscrieri.

Dă împrumuturi pe cambii cu şi
fără acoperire ipotecară cu 7—8%.
Ţine ore oficioase în toată ziua
înainte de amiazi dela 8—12 şi după
amiazi dela 2—4 oare.

(880,5—6.) Direcţiunea.

Pilule purgative zaharisite

ale lui

Philipp Neustein.

(Pilule Ellsabeth a lui Neustein.)

Sunt a se pref ra preparatelor si-
milare în toată pr viaţa. Aceste pilule nu
conţin substanţe stricacioase. Se folosesc
cu cel mai mare efect la boale de pân-
tece sunt uşor purgative, curată sângele.
Foarte folosii oare şi nevătămatoare la

Constipaţii,

care este cauza multor boale. Zaharisite
le iau bucuros şi copii.

O cutie cu 15 Pilule costă nu-
mal 30 b. 1 Sul cu 8 cutii care con-
ţin 120 Pilule costă numai 2 cor.
La trimiterea preţului de 2 cor.
45 bani se expediază 1 Sul franco.

Atenţiune! A se feri de imi-
taţii. Să se ceară
Pilule purgative ale lui Philipp
Neustein. Veritabile numai când
cutia este provăzută cu instruc-
ţie şi cu marca protocolată de
scut, cu tipar roşu şi negru Sf.
Leopold şi subscrierea „Philipp
Neustein, farmacie“. Invalitoarele
scutite de tribunalul comercial
sunt subsemnate cu firma
noastră

Farmacia Philipp Neustein
la „Sf. Leopold“, WIEN I Plankengasse 6.

Deposit în Braşov la farmaciile: E. Jeke-
lius; F. Kelemen; E. Kugler; V. Roth; V.
Klein; E. Neustädter; F. Stener.

„Romana“

este titlul broşurei, care a apărut în
editura tipografiei A. Mureşianu, cu
descrierea şi explicarea dansului nos-
tru de salon.

„Romana“ dans de colona în 5
figuri. Descrişă şi explicată împreună
cu musica ei, după compunerea ei
originală. Cu-o introducere („în loc
de prefaţă“) de Tunarul din Dumbrău
Popa. — Tipografia Aurel Mureşianu,
Braşov 1903.

Broşura este în quart mare,
hârtie fină şi tipar elegant, cu adau-
sul unei ocle de note (musica „Roma-
nei“ cu explicări) şi costă numai 2
cor. 50 bani (plus 5 bani porto-pos-
tal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de
la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

ANUNCIURI

(insertiuni şi recl.)

sunt a se adresa subscrierilor
administraţiunii, în cazul pu-
blicării unui anunţului mai mult
de odată se face scădământ
care creşce cu cât publicarea
se face mai de multe ori.

Administr. „Gazetei Trans

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Ianuarie n. 1910.

Renta ung. de aur 4%	114 15
Renta de corone ung. 4%	92.40
Impr. căi fer. ung. în aur 3 1/2%	82.05
Impr. căi fer. ung. în argint 4%	93 35
Bonuri rurale croate-slavone	94 —
Impr. ung. cu premii	217 50
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	155 25
Renta de hârtie austr. 4 1/10	94.95
Renta de argint austr. 4 1/10	94 95
Renta de aur austr. 4%	117 55
Renta de corone austr. 4%	94 95
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.60
Losuri din 1860	172.10

Acţii de-ale Băncii ung. de credit	178 90
Acţii de-ale Băncii austr. de credit	789.50
Acţii de-ale Băncii austro-ung.	1778.—
Napoleondori	19 10
Mărci imperiale germane	117 62 1/2
London vista	240 50

Cursul pieţei Braşov.

Din 11 Ianuarie n. 1910

Bancnote rom. Cump.	18 78	Vând	8 86
Argint român	18 70		18 80
Lire turcesc	21 50		21 80
Scris. fonc. Albine 5%	100.—		11.—
Rubla Rusesc	253.50		256.—
Napoleondori.	19 06		11.94
Galbeni	11.20		117.50
Mărci germane	117.—		21.06

Preţuri foarte reduse numai în Novembre şi Decembre

Costume dela Izsák 8-50.	ATENŢIUNE!	Rocuri blănite dela Izsák 12.—
Mare vânzare de Crăciun cu preţuri foarte reduse Haine de bărbaţi şi de copii.		
IZSAK HENRICH & Co.		
Rocuri lungi de iarnă Izsák 11.—	Strada Porţii 9. Pantaloni Izsák 2-75.	Rocuri scurte Micado, Izsák 6-50
Costume de copii 6-50	Rocuri de iarnă pentru copii 7—	Pantaloni pentru copii 2.—

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai
bune mijloce tehnice şi fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în poziţiune de a pute esecuta ori-ce
comande cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT SI COLORI.	REGISTRE şi IMPRIMATE pentru toate speciile de servicii.
CĂRŢI DE SCIINŢĂ, LITERATURĂ SI DIDACTICE	BILANŢURI.
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulari, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Coverte, in tola mărim:ca
BILETE DE VISITĂ DIVERSE FORMATE	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI şi RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREŢURI-CURENTE SI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ SI DE NUNŢĂ DUPĂ DORINŢĂ SI IN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNŢURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul
tipografiei, Braşov Târgul Inului Nr. 30, în eta-
giul, înderept în curte. — Preţurile moderate. —
Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.